

A Tisza

A vándor

Ki vagy, te szeszélyes
Te szőke víz,
Te lusta, te széles,
Nyugalmas, édes,
Kinek kurta útja
Csak a magyar puszta
Földjére visz?
Ki vagy, te csapongó,
Te büszke víz,
Te szilaj, te rontó,
Te gátakat bontó,
Kinek törtetése
A Duna ölébe
Sietve visz?

A Tisza

Én vagyok a magyarság
Csöndes, nemes folyója,
Kevély, heves folyója,
Anyám csupán ez ország
És ringatóm e róna.

A vándor

Honnan jössz oly sietve,
Oly tündökölve, vígan,
Hogy az ég is nevetve
És száz színű selyembe
Fürdik meg habjaidban?

A Tisza

Keletről jövök én,
Mint a szent, örök fény,
A mesés napkelet
Hozta e nemzetet,
Ahol Verecke áll,
Ahol a honszerző
Magyart legelőszőr
Köszönté e táj.
Hol a szláv borongás
A magyarba olvad
És sírva-vígadva
Az én morajomba

Indulót dalolnak.
Azért oly csendes,
Haloványszőke
Később futásom
És oly kanyargó,
Merengve tartó
A bolyongásom,
Mert ezer év borúja,
Felhője száll fölöttem.
A Sajó habja súgja,
Mi volt a mohi mezőben,
Ezer év nagy borúja
S dicső emléke éled,
Ha Alpárnál visz utam,
Hol, mint a harc turulja,
Kóválygón Délre térek.

Arató lányok

Vígan cseng a nótánk
A nyári mezőben,
Áldott a mi rónánk,
Terem áldást bőven,
Mert a Tisza árja
Áldva borul rája!

Tiszai hajósok

Ha tavaszi szelek járnak,
Megy a hajó lefele,
Szárnya támad a nótának,
Víg a hajós élete,
Messze megyünk, de megtérünk,
Itt születtünk, itt a révünk.

Aratók és hajósok

Áldott a Tisza tája,
Magyarország Kánaánja!

A vándor

Szeged táján
Oly lassú vagy s iszapos,
Majd virágos,
Majd borongós, bánatos.
És a magyar Délt,
Hogyha eléred,
Nem fáj-e néked,
Hogy az enyészet

Utadat állja,
Meghal a kedved Tiszavirága?
A magyar Délen
Betöltve szépen
A hivatásod,
Lassul futásod,
Merengve nézed
A dús vidéket
S némán pihensz el.
Vár a Duna habja,
Ölelő karja,
Örök, hatalmas,
Mély szerelemmel!

A Tisza

Szeged táján
Emlék ébred és remény,
Szeged táján
Valamikor tavasz táján
Szerelemből öltem én.
Déliabósból
Dicső várost
Karjaimba temettem,
Hogy ragyogva
Fénix módra
Még dicsőbben szeressem!
Én a szegény magyarság
Igaz, magyar folyója,
Nem vágyom tengerekre,
Elég nekem a róna!

Zárókar

Magyar táj szép folyója,
Hordozd e föld gyümölcsét,
Légy áldások hozója,
Mint a magyar dicsőség!
Itt borulnak rád mosolygón
A Kárpát víg bércei
S a napfényes rónaság.
Költők lelke
Énekelve
Fölmagasztal
Száz gyönyörű gondolattal,
Ó Tisza, tájad mindig áldva legyen!

1910

(Magyar határon...)

Magyar határon zengjünk lelkesen,
Igaz szívünkben szálljon a magyar dal,
Barátság és honszerelem
Két csillagunk, e dal csak téged éltet és magasztal!
E kettő győzelemre visz,
E kettő boldogít és lelkesít,
Boldog, ki e kettőbe hisz!
Föl hát, dalolni véreink, föl hát, dalolni véreink!

Míg a magyar magyar marad,
Míg él erő és akarat
S a Femke alkot és teremt,
Addig dalunk az égre zeng,
A hatalmas égre zeng!

1912

(Szavaltat a Tisza kantátából!)

Az októberi égen szürke felhő,
Hallgatva vár a táj, az elmerengő
És íme a halott dombok felett
Sziszegnek gyilkoló üdvözetek.

A muzka jön dübörgő, büszke marsban,
A kis Tiszánál ágyúk torka harsan,
Október lombja sápadtan pereg
És ráborulnak csendes emberek.

Magyar Tisza, mély bánatok folyója
Ki véd meg? Tiszta tükrödet ki óvja?
Már jönnek ők, dalolva jönnek ők,
Öreg fiúk, magyar népfölkelők.

A Tisza tája most elküldte őket,
Hogy ne lehessen rónánk temetőkert
S a Tisza mentén, ha fölzeng a dal,
Magyar maradjon, mindig csak magyar!

Vándor, ha állsz az alkonyi folyónál,
Mikor fölötte felhők hada kószál,
Vagy éjjel, ha a nagy tejút dereng,
Ó ne feledd a holt honvédeket!

Borongó bánatuk a barna felleg
S víg csillagokból új reményt üzennek,
Mert élnek, mindig, mindig élnek ők,
Öreg fiúk, örök népfölkelők!

1914

Királyhymnus

Hű magyarjaid közt
Üdvözlégy Királyunk!
Hódoló szívünkből
Minden jót kívánunk!
Béke és dicsőség
Erős ifjú hősét
Egész szívvel ünnepeljen
A nótánk ma, fölség!

Légy magyar hazánknak
Hű oltalmazója,
Fényben és borúban
Vele egybeforrva,
Szívünk néked adva
Vagyunk száz viharba,
Együtt visszük szent ügyünket,
Együtt visszük szent ügyünket
Örök diadalra!

1918

Tevél jelige

Dicsőségét Árpád nemzetének
Hadd hirdesse minden magyar ének!
Ép testben ép lélek zengje bátran:
Élni fogunk, győzni fogunk
Ezeréves szép magyar hazánkban!

1919?

A szent magyar folyó

A Tisza kantátából

A magyar nap vígan süt az égen,
Csöndes álmom szunnyad a vidéken.

Nyári áldás a boldog határban,
Tisza vize folydogál magában,
Tiszavirág kedve pillangója,
Ez a Tisza örömünk folyója.

Néha duhaj, fájó kedve támad,
Fölveti a mély, keserű bánat,
Ősi bú ez: féktelen és szittya,
Szíve vérét amely fölszakítja
S árvaságát világgá dalolja,
Ez a Tisza bánatunk folyója.

Szép a Rajna, Loreley folyója,
Német nagyság hú oltalmazója,
Szép a Szajna, Párizs tükrözője,
Méla Volga orosz bú szülője,
De míg bennünk lélek él és nóta,
Tisza lesz a magyarok folyója.

Ballagdáló, mint a magyar ember,
Aki nézi csöndes szerelemmel,
Örök áldást áraszt szerteséjjel,
Ó de néha bilincseket tépdél
S úgy zúg, mint a forradalmi nóta,
Ez a Tisza Petőfi folyója!

Termő nyáron elmereng a tájon,
Körülnéz a kis magyar világon.
Harmonika szól fölötte halkán
Árvaságos, öreg magyar dallam.
Félig sírva, félig mosolyogva,
Ez a Tisza Tömörkény folyója.

Sziget táján oroszokra gondol,
Szerencs mellett kuruckodva tombol,
Szeged néki fájó, komoly emlék,
Zentán zengi magyarok győzelmét.
S déli végén hattyúként dalolva
Révbe hal a magyarok folyója.

1919

(Jelige a Szegedi Általános Munkásdalegyletnek)

A mi dalunk győzelmi dal:
Munkánké lesz a diadal,
Amit mi zengünk, nem borús:
Munkát vidám dal koszorúz.

1920?

A dal

A dal az élet legszebb varázsa,
A szív zenéje, a munka bája!
Bölcsőnk felett zeng az első nóta,
Az anya édes, bús altatója:

"Tente, szép virágom,
Csicsijja, baba,
Ringasson az álom
És szívem dala!"

Mikor az első szerelem ébred,
Csattog a dal és ujjong az ének,
A szívünk vágya, öröme, álma
Kacag és sír az ifjú dalába':

"Ó, mi szép az élet,
Ó mi szép a dal,
Mikor a szívünk még
Boldog s fiatal!"

De a nagy élet munkára szólít,
A férfi alkot, a férfi hódít,
És büszke szívvel dalolja bátran,
Munka zajában és a csatában:

"Zúgjanak a gépek,
Harsogjon a dal,
Munkával és dallal
Győzzön a magyar!"

1921?

(Petőfi ünnepére...)

Petőfi ünnepére, fel,
A munka véle ünnepel,
Dalában él múlt és jelen
És a jövő, a végtelen.
Átzeng az bércen és folyón
Virrasztva és vigasztalón!

Dolgos magyarság, dalra, tette, talpra,
Indulni vígan, bátran büszke harcba,
Tudás és munka fegyverét emelve,
Hazát szerezni újabb évezerre!

Petőfi ünnepére, fel,
A munka véle ünnepel,
Dalában él múlt és jelen
És a jövő, a végtelen!
Föl, talpra, munkás nemzetünk,
Petőfi lelke győz velünk!

1922

Petőfi

Szabadság, dicsőség: két csillagod ez volt,
Most borús fölöttünk a szép magyar mennybolt,
De lesz majd ragyogó, amilyen még nem volt!

Petőfi, Petőfi: te vagy a vezérünk,
Sötét éjszakában ragyogó reményünk,
Ha te maradsz velünk, nem lesz soha végünk!

Haza és szabadság: ezért imádkoztál,
Hőse, vértanúja e kettőnek voltál,
A neved ma zsoltár, a sírod ma oltár!

1922

Templomi (dal)

Istenért, hazáért éltünk ezer évet,
Miatyánk, ne hagyj el árva magyar néped,
Örök életével hadd dicsérjen téged!

1922

(Itt nyugsznak...)

Itt nyugsznak ők szeliden,
Béke, üdvösség velük,
Meggihelve tiszta hitben
Él tovább is szellemük.

Hantjuk ormán zeng az ének
És föltámadást dalol,
Mert síron túl él az élet,
Vár egy pásztor, egy akol!

1922

Félegyházai dalos jelige

A legnagyobb is itt dalolt e tájon,
Hol délibáb leng és kalász terem,
Mi is daloljuk bátran és vidáman,
Dalaidat: szabadság, szerelem!

*

Délibáb és magyar nóta, Petőfit itt ringaták,
Lelke bennünk zeng azóta s vele áldjuk a hazát!

1923

Madách kardal

Férfi szívvel, férfi karral
Meküzdünk mi száz viharral,
Mely hazánkra támad.
Régi hittel, régi dallal,
Új erővel, diadallal,
Védjük szép hazánkat.
"Küzdj és bízva bízzál,"
Ez költőnk szava.
Nem csügged magyar dal
S magyar kar soha!
Valahány csapás jött,
Valahány bukás ért,
Mefizettünk mindig
A pártoskodásért.
Minden vérszből, gyászból,
Új életre keltünk
S a föltámadásról
Hymnust énekeltünk.
Férfi hittel, férfi tettel
Lesz még ünnep itten egyszer,
Győzni fog mi népünk,
Hogyha eddig nem vezett el,
Szembe néz új évezerral,
Istenünk mivélünk!
"Küzdj és bízva bízzál",
Ez költőnk szava
S élni fogsz örökké
Nagy magyar haza!

Himnusz Budavárához

Kar

Téged dicsér, harsogva, bátran
Magyar dal szárnyán ez a kar,
Hazánk tündöklő koronája,
Dicső Budánk, te szép s magyar!

A nagy Dunánál őrt te állasz
S egész világnak hirdeted,
Mit alkotott itt annyi század
S nem ront el semmi fergeteg!

Te láttad Mátyás palotáját,
Kiálltál annyi ostromot,
Te vagy nekünk örökre bástyánk
És szentek benned a romok!

Áldott hegyeknek koszorúja
Virul a tündér táj felett
És vár derűben és borúban
Egy boldogabb évezredet!

Lantos

Szent Gellért áll a szent hegyen,
Kezében megváltó kereszt,
E jelben lesz csak győzelem
Az ármány és romlás felett!

Hunyadi áll a vár terén,
Magyar rabságnak lelke ő,
Magasztos emlék, jó remény,
Örök küzdelmet hirdető.

És Gül babának sírja int,
Kelet rózsái nyílnak ott,
Turáni hű testvéreink
Velünk várják a holnapot!

Föl hát vígan, munkára, dalra
És diadalra, ég velünk!
Budának ormain ragyogva
Hadd keljen szebb hajnal nekünk.

Hirdesse templomok harangja,
Gyarak s hajók kürtöje mind,
Hogy a magyar egy akarattal
Föltámadott és küzd megint!

Törhet reánk idők viharja,
Túlzengi azt a munka s dal,
Mely a világnak bátran vallja:
Hogy áll Buda még s él magyar!

1925

A magyar ifjak éneke

Mienk az élet tavasza,
Ránk várnak nagyszerű tusák
És bennünk bízik a haza,
Hogy földerítjük májusát!

Ó ifjúság, maradj velünk dalolva,
Vezesd hadunkat szent diadalokra,
Emeld a zászlót szép, szabad jövőbe,
Ó ifjúságunk, győzve törj előre!

Ó ifjúság, ragyogd be életünket,
Legyen miénk egy boldog, büszke ünnep,
Mikor szabad lesz és nagy lesz az ország,
Egész világ csodálja lobogóját!

Ó szent tavasz, gyújts lángot a szemünkben,
Hogy dolgozzunk és harcoljunk derüsen,
Ezért feszüljön izmunk, büszkeségünk,
Ezért oly édes dal és munka nekünk!

Mienk az élet tavasza,
Ránk várnak nagyszerű tusák
És bennünk bízik a haza,
Hogy földerítjük májusát!

1926

(Jelige az Orosházi Munkás-Dalkörnek)

Magyar dalt zeng a munka népe
És bízva néz jövő elébe,

Mikor a magyar ég alatt
Mindenki víg lesz és szabad!

Vagy

Munka után dalra gyűjtünk,
Szebb jövőbe így visz útunk,
Szebb jövőbe, jobb jövőbe,
Dalos munkás, föl, előre!

1926?

Magyar vigasság

Ha sírva is, de vigadunk,
Míg fölragyog magyar napunk,
Míg álmok élnek s zendülnek dalok,
Míg magyarok leszünk mi magyarok!

Tavasszal a derűs mezőn,
Hadd táncolunk örvendezőn,
Májusfa ágán víg bokréta int,
Tavaszi szélben szállnak álmaink!

Ha jó a nyár, zengő határ
Aratóknak dalára vár,
Ölelkezik a munka és a dal
S jövőjét bízva nézi a magyar.

Ha itt az ősz, völgyön-hegyen
Szüreti nóta megterem,
Ha forr az újbor, szólnak a dalok,
Mint varjak szállnak el a bánatok!

S ha jó a csendes télapó,
Farsangi kedv kél, szárnyaló,
S hogy lesz még egyszer ünnep, érzi azt
Minden magyar, ki dal mellett virraszt!

Ha sírva is, de vigadunk,
Míg fölragyog magyar napunk,
Míg álmok élnek s zendülnek dalok,
Míg magyarok leszünk mi magyarok!

1926

A munka

Szép a munka, mely templomot épít
És harangszót küld a magas égi,
Szép a munka, mely az Urat áldja
És jutalmát csupán tőle várja.

De az ének koronája
A hívő munkának.
Ének szárnyán tiszta vágyak
Az Istenhez szállnak.

Szép a munka a haza javáért,
Igazságért és a szabadságért,
A hazáját védje minden ember
A munkával és a becsülettel.

De az ének koronája
A magyar érzésnek,
A hazáért égbe szárnyal
A magasztos ének!

1926?

Férfikarének

Az életünk kertjében
Sok szép virág terem,
Az öröm és barátság,
A dal és szerelem.
Boldog, kinek halálíg
Virul ilyen virág
S bár jó az élet ősze,
Terem mindig borág.
A borban és a dalban
Édes mámor fogad
S a férfiszív örökké
Talál virágokat.
Szeretni s énekelni
Mindig szabad s lehet,
Szeretve és dalolva
Megszépül életed
S ha jó a búcsúóra
S elnémul éneked,
Az új tavasz virágot
Fakaszt sírod felett!

1926?

A magyar dalosokhoz

Magyar hitnek és magyar reménynek
Hírmondói, jöjjetek le Délnek,
Hol virággal vár rátok Szeged,
Hol Dankónak dalai zokognak
S szőke Tiszán mélázó haboknak
Muzsikája hí benneteket!

Hozzátok el a magyar szegénység
Drága kincsét, a jóság, a szépség
És igazság áldott dalait.
Hadd szóljon a boldog csillagokba
Magasztosan sírva és ujjongva
Magyar Isten trónjához a hit!

Csokonai verse a reményhez,
Petőfi száz dala, a bús, édes,
Mind, amit csak ezer év terem,
Bokrétája legyen ünnepünknek,
Halljon meg már a világ bennünket,
Zengjen a dal győzedelmesen!

Magyar hitnek és magyar reménynek
Legyen lelke, szárnya ma az ének
S kirepítő ős fészke Szeged,
Tiszaparról szálljon Dunapartra,
Marospartra, kelettől nyugatra,
A jövőbe a víg üzenet:

Magyarok, az éjszaka virrad már,
Borús égen új hajnal hasad már,
Nem leszünk mi már soká rabok!
Ó, de addig bús emlékezetnek
S jó reménynek pásztortüze mellett
Vigyázzatok és daloljatok!

1927

Kórus a naphoz

Ragyogj le ránk áldott derűvel
Fények örök királya, nap,
A gond és bú felhőit üzd el

S mutasd meg tündöklőn magad!
Te vagy az élet érlelője,
Az aratás és szüret őre,
Áldás és békesség te vagy,
Ó nap, ragyogj ránk s el ne hagyj!
Szent fényed égjen a szivekben,
Hogy mind eltűnjön a sötét
És boldog, büszke győzelemben
Vegyük át földünk örökét.
Ragyogjon a tudás, művészet
És ünnepünk legyen az élet,
Ó nap, te fénylő és meleg,
Uralkodjál e föld felett!

1927

Ének Tinódihoz

A magyar éjben újra fölzokognak
Siralmaid s a véres századoknak
Minden keserve ott él énekedben.
Lantos Sebestyén nézz le ránk a mennyben:
Taníts bennünket hinni és remélni,
Komor világban víg jövőnek élni!

Föl magyarok, testvérek,
Zendüljön régi ének,
Új gyásznak hangja szóljon,
Mint hit harangja kongjon
És zúgjon, mint ítélet,
S legyen zenéje élet:

Mert élni akarunk mi,
Dicső magasba jutni,
Hol újra nagy nevünk lesz
És boldog ünnepünk lesz
S egész világ csodálva
Tekint magyar hazánkra!

De addig is esengve szálljon égnek
A magyar éjben virrasztón az ének,
Tinódi Lantos szárnyas lelke küldje
E nagy borúból az örök derűbe,
A magyar Isten trónusát elérje
S legyen győzelmes himnusszá a vége!

1927

Lant és kard

Lant és kard, ez kell nekünk,
Hisz küzdelem az életünk,
A végső győzelem a cél
És ehhez kell lant és acél!

Mi szíveket hódítunk énekelve,
Egész világgal szent versenyre kelve,
A gondolat hadd szálljon át a tájon,
Míg valóság lesz mind a magyar álom!

Acél a hangunk és acél a kardunk,
E két fegyverrel szebb jövőbe tartunk,
Beírjuk a világ könyvébe bátran,
Hogy élet és remény él Hunniában!

Lant és kard, előre, fel,
Amíg majd minden ünnepel,
Hegy, völgy, folyó, távol, közel,
Lant és kard, előre, fel!

1928

Magyar fohász

Hosszú virrasztás éjén emeljük szívünket
Istenünknek trónusához:
Ó életünk ura, magyar hazánk nagy Istene!
Hozzád zokog ma hódolva új zsolozsmaszónk!
Hallgass meg Isten s hajolj felénk.
Ó mily szép és nagy volt, hatalmas volt szép hazánk.
Zászlónkat lengette dicsőség, szerencse.
De jaj, jaj, vihar jött, földrengésnek szörnyű vésze.
S azóta a porban eltiporva csak kesergünk.
Régi nagyság, régi épség távoli délibáb.
Most: nincs reményünk, csak Tebenned, örök élet kútja!
A Kárpát ormát, a tenger árját add vissza már, add vissza már!
Erőnk Te vagy, jövőnk Te vagy, országunk Te vagy,
Minden teren, minden koron győzelmes Úr!
Te hoztad e haza földjére népedet, Te dicső Vezér!
Mert Te vagy az Út, az igaz Ösvény.
Ó szálljon hát feléd a dal és dicséret!
Magyar szívekből, magyar égbe zengjen énekünk!
Téged dicsérjen föld és lélek!
Jegenyék sudára, templomok tornya mind feléd törjön!

Dicsőség Tenéked!
Ó minden sóhajtás, kiáltás hozzád ér!
Mezők zöld vetése és a szőke kalászkok Téged dicsérnek.
Ó véd meg, ó áldd meg, sokasítsd, növeljed!
Mi oltalmunk!
És jöjjön el már az új ország, mely régi jussunk, szent örökségünk,
Jöjjön el már életünk reménye, mindenünk!
Éj múltjék, gyász tűnjék,
Harsogj hősi dal, zendülj diadal,
Új élet éneke szálljon az égbe!
Hős volt a lelkünk, hős volt a vérünk,
Harcokban éltünk mi, vérezve százszor!
Szenvedünk és csonkulunk,
Vihar zúg, földünket rengeti pusztulás!
Ó minden sóhajtás, kiáltás hozzád siet!
És tör reánk már a pusztulásunk és sorsunk átka
És mégis és mégis föl!
Előre föl, magasba föl, ujjongva föl,
Ott vár reánk már szabad hazánk, boldog, dicső
Föltámadás!

1928

Munkásgyermekhimnusz

Előre, föl, fiúk, leányok,
Mienk a föld, mienk az ég,
Nekünk teremnek a virágok
És minket vár a messzeség!
Induljunk vígan és remélve
A boldog, szép jövő elébe,
Mienk a hely a nap alatt,
Míg szívünk bátor és szabad!

Előre, föl és kéz a kézben
Táncoljunk, míg csak zeng a dal,
Mienk az erdők és a rétek,
Ujjongjon mind, ki fiatal!
Öröm zászlóját hadd emelje
A lelkünk, boldogan repesve,
Remény zenéjét hadd lobogja
A szívünk, egy érzésbe forrva!

Előre, föl, miénk az élet
A széles földnek kerekén,
Szemünkben csillog az ígélet
És bennünk ring a jóremény!

Fiúk, leányok, lépjetek be
A vídám és békés seregbe,
Mely rózsáidat hinti szét
Barátság és testvériség!

1928

Könyörgés szabadulásért

Nyomorok mélyéből, bánatok éjéből,
Fölkiáltunk Hozzád a kietlenségből,
Ura seregeknek, atyja igazaknak,
Mutasd meg hatalmad földi hatalmaknak.
Vérünket ontottuk, könnyünket öntöttük,
Rettenetes évek zúgtak el fölöttünk,
Fejünk koronája lehullott a porba,
Reményünk vetését vihar eltiporta.

Jöjjön a hajnal
Új diadallal,
Jöjjön az élet,
Szóljon új ének,
Hallelujázzon
Minden e tájon!

Kelettől nyugatig neved áldja minden,
Régi fényt, új lángot adj nekünk, nagy Isten!
Pogányok jöttek be szent örökségedbe,
Istenünk, hová tűnt szívünk régi kedve.
Égi madaraknak lakomája lettek,
A földi vadaknak martalékul estek,
Vérüket ontották, könnyüket öntötték,
Akik szent hazánkat igazán szerették.

1928?

